

ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXIX

Sobota 9 kwietnia 1938 r.

Nr. 98

Pracownice redakcyjne z odwołaniem do d. i. przesyła p. z. 2.50

Adres redakcji i Administracji: Sosnowiec, Pilsudskiego 4. Telef. Kad. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302712

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Dalsze sukcesy powstańców

Barcelona bez światła i wody

Wojska powstańcze zdobyły elektronicznie i zbiorniki

SALAMANKA, 8.4. PAT. Oficjalny komunikat lewicy głównej donosi:

Wojska powstańcze zajęły wczoraj miejscowości Tolosa, Claret i Puigmarim. Wczorajszy dzień poświęcono również oczyszczaniu zdobytego osiedla terytorium.

Oddziały operujące na ułudniu, przekroczyły rzekę Noguera Pallaresa w pobliżu Tremp, zajęły te miejscowości oraz znajdującą się w jej sąsiedztwie wielkie zbiorniki wody.

Oddziały zajęły również miejscowości Vilamitana oraz Laphia de Segur, wielką elektronicznie, zapożyczając prądem wysokiego napięcia Barcelonie.

Dane oddziały powstańcze zajęły elektronicznie Cahel i Termades.

Poruszając się aż do 46-go km na drodze z Balaguer do Tremp, wojska ara-

gońskie zajęły Villa Nueva de la Sal, a legionistki dotarli do 25 km. na drodze wiodącej do Cherta i do 4-go km. na drodze do Pauls.

Ilana dywizja, kamicą opór nieprzyjaciela, zajęła na północnym wschodzie — wzdłuż Cosolella, Lelras i Murzarosa — oraz na północnym zachodzie miejscowości Blansa.

Na froncie Guadalajara odparli powstańcze zdobywając wszystkie ataki nieprzyjaciela.

SARAGOSSA, 8.4. PAT. Agencja Havasa donosi: Oddziały powstańcze, dowodzone przez gen. Moscarda, pomyślnie znacząco na północ od Balaguer, zajęły miejscowości San Lorenzo i Camarasa oraz dołki do Puillorosa.

SALAMANKA, 8.4. PAT. Pelagos narzucił od dnia 18 marca do dnia 6 kwietnia.

nie wojska gen. Franco zdobyły 89 miejscowości z 145 tys. mieszkańców, oraz 20 tys. km. kw. terenów.

22 tys. km. kw. terytorium legalistycznego znajduje się jeszcze pod władzą rządu barcelońskiego.

Na terenach zajętych przez wojska gen. Franco, ludność powraca do normalnych zajęć.

KOMUNIKAT RZĄDU W BARCELONIE

BARCELONA, 8.4. PAT. Ministerstwo obrony narodowej komunikuje: Na froncie armii wschodniej wzdłuż wozu zraj wieczorem stanowiąco w bezpośredniej bliskości m. Tremp na lewym brzegu Rio Noguera Pallaresa.

Na odcinku północno-wschodnim Elrau, mimo gwałtownych ataków nieprzyjaciela, wojska nasze utrzymały swe stanowiska na masłynie.

Na froncie Estramadury doszło do ciężkich walk w pobliżu wsi Carras Olejo. W pobliżu Alja, wojska nieprzyjacielskie obsadziły Cerra Garapata. Na innych frontach nie zaszło nic dogłębnie uwagi.

Zagadamy kolonii w odpowiedniej chwili — oświadczył min. Goebbels

PRAGA, 8.4. (tel. w.) Z Norymbergi donoszą: Minister propagandy Rzeszy (Goebbels) wygłosił dzisiaj w Norymberdze w obecności 85 tys. słuchaczy wielką mowę polityczną, w której poruszył przede wszystkim zagadnienia polityki zagranicznej Niemiec.

Min. Goebbels oświadczył, że Niemcy we wszelkich zagadnieniach polityki zagranicznej wyszukują korzyściowego dla nich momentu.

Obecnie również, gdy chodzi o zagadnienie kolonialne Niemiec, należy odze-

łać, iż nadzieje korzystna chwila dla oficjalnego posiadania części kolonii.

W związku z tym Goebbels prognozował, że przed zdemilitaryzowaniem strąby nadbrzeżnej oraz przed Anschlussiem w Niemczech nigdy nie przeproszą kiedy to właściwie może nastąpić.

W sprawach takich należy zawsze oczekiwać chwili, w której ryzyko będzie najmniejsze, a ryzyko będzie najmniejszą wtedy, jeżeli Niemcy będą bardzo silni.

Prokurator Wyszyński oskarża Krylenkę Zgubiły go szachy i turystyka

MOSKWA, 8.4. (tel. w.) Olszymnie wzmiankowany w stolicy ZSRR, przewodniczący generalnego prokuratury Wysockij, wygłosił w Instytucie Prawa Akademii Sowieckiej, który w niesłychanie ostrych słowach zaatakował niedawno aresztowanego b. komisarza sprawiedliwości, Krylenkę. Wy-

szczyński powiedział m. in.:

„Podczas, gdy Krylenka większość czasu spędził na grze w szachy oraz na wycieczkach górskich, resortem jego rządów kilku trockistów i bucharinistów. Niezdany ci cieszył się całkowitym jego poparciem oraz jego pomocą.”

KTO WYGRAŁ?

W piątym dniu ciągłości 8 klary 44 loterii państwowej wielkie wygrane padły na następujące numery:

- Stala dotychczas wygrana 5000 zł padła na nr 5997.
- 15.000 zł na nr 84998
- 3000 zł na nr-y: 37274 95491 142665 146950 149656
- 5000 zł na nr-y: 5170 7611 51681 69027 102315
- 3000 zł na nr-y: 14310 82796 93182 62695 7811 86480 146486

Dymisja gabinetu Bluma

Po dramatycznym starciu - senat odmówił zaufania Blumowi

W senacie zakończyła się krótka głosowanie o północy się niemal o dwie godziny.

W pierwszej części swego przemówienia premier Blum poczynił cały szereg oświadczeń i gestów o charakterze do pewnego stopnia jednoczących.

obowiązek byłym trądą sytuację akcja państwa, stwierdził, że w kontekście stanowiska, który przynajmniej zaledwie 5 miliardów, uchwalając jedną tydzień z dwóch tygodniowy.

wywołał odciski walec na strony 10 z 12 senatorów, zaszło na trybunał przewodniczący komisji finansowej sen. Caillaux, aby w niedługoż los zaślubin przemówienia odpowiedzialności Blumowi.

Przemówienie p. Caillaux, który wytykał przewodniczącemu Blumowi jako rzecznicę bezwzględny roli Senatu w ramach Republiki i który oświadczył, że Senat nie pozwoli się zepchnąć do roli instytucji rejestrującej jak notariusz uchwały Ily deputowanych — wywołało zwów owacje ze strony olbrzymiej większości Izby.

po głosowaniu w senacie, w czasie którego 23 głosu padły przeciw rządowi, 66 za prezydentem — gabinet Bluma o godz. 19.45 podzielił się dymisją.

Całkowicie rządowi premierem Blumem na czeluś udało się do pałacu Elizejskiego, co oznacza dymisję na rzecz prezydenta Lebruna.

W drugiej części swego przemówienia premier przedstawił jednak na plan pierwszy polityczny, wysłupując niemało bardzo ostro przeciwko senatowi.

Po przemówieniu premiera Bluma, które

Zadajcie wszędzie znakomitego PIWA TYCHY

Bazylika Grobu św. GROZI ZAWALENIEM

LONDYN, 8.4. PAT. Agencja Reutersa donosi: Bazylika św. Grobu w Jeruzalemie zostanie zamknięta dla wiernych od Pałnowej niedzieli 10 km. ze względu na bezpieczeństwo publicznego.

Bydnek Bazyliki, który został uszkodzony w 12-tych wieku, znajduje się w złym stanie technicznym, co grozi katastrofą w razie napływu wielkiej ilości osób — wiernych.

Nabożeństwo w Bazylice będą się (jeżeli nie mogły odbywać, lecz według zapowiedzi władz — duchowni, bierzący udział w tych nabożeństwach, czynić to będą na własną odpowiedzialność.

Badz palatystyki zajęli się badaniem środków zapobiegawczych bazyliki i jej odnowienia.

Nie chcą być OBYWATELAMI RZESZY

LONDYN, 8.4. (tel. w.) Znamy aktor filmowy Konrad Veid złożył peticję o przyznanie mu obywatelstwa brytyjskiego.

Podobne polania złożyli również austriacka kinstżniczka Matylda, Włochki grezda z młynem oraz szpewniczka opery wiedeńskiej Maria Blaser, dawnoja b. racnowa Horvath.

Wybuch w składach AMUNICJI W PILE

KROLEWIEC, 8.4. (tel. w.) Przy załadunku transportu amunicji dla baterii artylerii nadbrzeżnej nastąpił wybuch w składach artylerijskich marynarki w Pile.

10 pracowników tych składów poniosło śmierć, a 4 jest ciężko rannych. Budynki, w którym mieściły się składy, uległy zniszczeniu.

Sytuacja Polski w ocenie obcych

PROGRAM INWESTYCYJNY W OŚWIETLENIU NIEMIECKIM

Hamburski tygodnik „Wirtschaftsdienst” omawia wyczerpująco nową polską program inwestycyjny.

Ważność tego programu, wynika według tygodnika hamburskiego już z faktu, że

program ten od stycznia 1938 do marca 1939 r. na pochłonął 1 miliard zł, wydać ma budżetowe wyosność 24 miliardów, posiada daje się szacunkowo przedstawienie o treści polityki dotychczasowej, przyznającej powolnej i „planowej” polityce, do polityki inwestycyjnej. Chodzi tu bowiem o zadania, których sama gospodarka prywatna, dokonana nie jest w stanie. Publiczna polityka inwestycyjna na jednokrotów na celu także powstanie planowe przesunięcia w sferze samej gospodarki drogą systematycznej rozbudowy nowych okręgów przemysłowych.

Wprawdzie program na rok bieżący przewiduje jeszcze koniunkturalne zarządzenia dotychczas dotychczas zarządzenia. Na ostatnie zwłaszcza wywsta się dążenie do rozbudowy z Sanatoriumem jako ośrodkom. W szczególności przewiduje się nowy rodzaj elektryfikacji — strumienie będą nowe źródła energii, eksploataowane będą istniejące bogactwa naturalne oraz starannie nowe bogactwa przemysłowe. W szczególności przewiduje się, przy czym silny nacisk kładziony jest także na uzyskanie surowców syntetycznych.

Dla realizacji tego planu decydującymi były dwa punkty widzenia: 1) intensywno — gospodarczy i strategiczny, 2) dążenie do skierowania nadwyżki budżetu rolniczej do zabudowy przemysłowych.

W jakiej mierze wyzwały z powodów strategicznych metody okręg przemysłowy przystąpiły się z czasem do zmniejszenia do dotychczasowego znaczenia górnośląskiego obszaru przemysłowego, dziś przewidzieć jeszcze nie można. Przypuszczalnie wszelkie środki, że chodzi o realizację o rozbudowę dotychczasowego obszaru przemysłowego, antylei o przesiedlenie istniejących przemysłów do nowego okręgu przemysłowego. Nie na wskazywać przychyl plan stworzenia jeszcze jednego okręgu przemysłowego w Polsce Wschodniej.

Co się tyczy eksploatacji istniejących w Sudetach największych źródeł energii naturalnej, to chodzi przede wszystkim o siły wodne Karpów. W Roztoczu nasi Duńscy obecnie buduje się największą w Europie tamę wodną o pojemności 230 mln. m sześciu. Przewidywane jest ponadto skoncentrowanie wody Wisławy i Dniestru w 44 tamach, których przemieszają siły wodnej na energię elektryczną.

Drugim źródłem energii będzie gaz ziemny, który uruchomiano 200 km długości transportu wony będzie o Galicyjskiego Zagłębia Nefowego do nowego obszaru przemysłowego. Gaz ten jest już w użyciu w Mościcach, a ostаточно silny, jako źródło energii w Mielczynie Wschodniej. Celem wykształcenia Sudetach intensywny przeprowadzone były nowe drogi komunikacyjne lądowe i powietrzne.

W Odręgu Centralnym mają powstanie nowe zakłady, których pierwszy etap jest już w trakcie realizacji. Wymienić tu należy najpierw Oślawową Węgą, będącą dziełem Państwowych Zakładów Stalowniczych w Hucie „Polskiej”. Opóźnić tego mają być

zawrócone Państwowe Zakłady Łońskie, fabryki lokomotyw, maszyn oraz zakłady chemiczne.

Wyznaczenie subsydyi powstanie się zwolędzenia głównie inicjatywy państwowej, istnieje wszelkie szanse pobudzić przedsiębiorstwa prywatną do rozbudowy przez myślowy nowego okręgi.

Finansowanie nowego programu ma się dokonywać w zasadzie poza budżetem, częściowo przez wykorzystanie rynku kapitałowego, częściowo dzięki kredytom zagranicznym gotówkowym i towarowym. Z przewidzianych na plany budżetowe w najbliższych 15 miesiącach 1111 mln. zł, dołączone będą z środków budżetowych 300 mln. jest to w porównaniu z latami poprzednimi znaczny postęp, tłumaczący się wzrostem przychodów państwowych.

Ustalona w 1935 r. zasada równowagi budżetu oznacza do ograniczenia środków budżetowych na te cele. Od

Na Węgrzech załatowano kwestię żydowska

20 proc. zarobków — 20 proc. udziału w zyciu narodowym

Wczoraj przeladowy został parlamentarny rządowy projekt ustawy, regulującej zagadnienie żydowskie na Węgrzech.

Projekt ten przyjmuje zasadę, że udział żydów we wszystkich dziedzinach życia narodowego na Węgrzech nie powinien przekroczyć 20 proc. Ze względu na to, że udział przy tym wszystkich nie Artykułach, należących do wyznania żydowskiego, względnie takich żydów, którzy przetrwali w żydowską po 1 sierpnia 1918 r.

Jeżeli natomiast, które zmieniły wyznanie żydów 1 sierpnia 1918 r., posiadają wyznanie żydowskie, ich również komercyjnie żydzi z

1935 r. udział się znacząco drogą restrukturyzacji wydatków i jednoczesnej poprawy dochodów osiągnąć nie tylko różnorodność budżetową, lecz nawet niewielką nadwyżkę. Obniżeniu ciężaru podatkowego, który w Polsce jest znacząco dotkliwy, nie wystarczyło jednak nie chcąc oznaczać na oszczędności wzmożonej w chwili obecnej państwowej polityki inwestycyjnej.

Ponajmniej według nowego planu finansowania inwestycyjnego przeznaczono kwotę 450 mln. zł, a w rzeczywistości 250 mln. do dostarczenia emisyjny rynek kapitałowy, ubezpieczający kasy oszczędności itd., 25 mln. tranża gotówkowa, pożyczki francuskiej i 120 mln. kredytów banków państwowych i 125 mln. emisja bonów skarbowych.

Poza kwotę 100 mln. mają być uzyskane z wprowadzono — krajowych kredytów towarowych.

zawód wojny światowej nie są, według brzmienia projektu ustawy uważani za żydów.

W przypadku 5 lat 50 proc. wszystkich dochodów z przedsiębiorstw gospodarskich powinno przypaść w dziale osobom pochodzenia nie-żydowskiego.

Projekt przewiduje powołanie isby prawodawczej (finanśowej), której członków żydów może być najwyżej 20 proc.

Również w przedsiębiorstwach handlowych przemysłowych oraz wśród pracowników usługowych życia żydów nie może przekroczyć 20 proc., a suma ich rocznych dochodów nie może przekroczyć 20 proc. sumy podobnie;

WIOSNA W ZORÓU

Sezon wiosenny od 1 kwietnia

(Calk. obj.)	3 tyg. od 126,—zł.	3 tyg. od 185,—zł.
--------------	--------------------	--------------------

Informacji udziela Zarząd
i biuro podróży „ORBIS” 1601

Francja ma pójść pierwsza...

Sowiecka pomoc dla Czechosłowacji

W czeskiej, kiedy w na pozór bezbolesny dla Europy sposób dokonano się powołanie Rzeszy niemieckiej o wcale podobną postawą do bytności wiedeńskiej Habsburgów, w czasie kiedy w następstwie akcji spiskowych żydzi i Żydzi w Niemczech, bezstrasznie Czechosłowacji wyjdzie się być narzucone na powolny szwank, będzie zapewne interesujące zapoznania się z zdaniem, wypowiedzianym poza naszymi granicami na temat pomocy sowieckiej dla Czechosłowacji.

Wierzącym o mię w kwietniowym numerze „L'Illustration” p. Ludovic Nauclaux, nadmieniamy, że za czasy obywateli, po którym przetrwała się woda niemiecko — rosyjska w latach 1914—1918. Autor nie chciał rozstrzygnąć się w tym zakresie tylko za swą wopomina.

Wieloletni opór się ponowił na wyznaczeniu nowego generała, który był szefem misji wojskowej francuskiej w Rosji. Powiedzieć, że Francuzi nie ogół nie odznaczają się wzbijaniem znacząco, geografii, zatem p. Nauclaux uważa za wskazane przypomnieć, że warunki geograficzne tej części Europy, o której mowa, zmieniły się całkowicie od czasów wielkiej wojny. Nowy przetrzedział od Czechosłowacji przez państwo, powrót które przewodzi trzy rodzaje dróg.

„Najbardziej logiczną” wiodą przez Polskę. To jednak trzeba „przełożyć” także także do rozważania na ten temat”. Wiadomo, że Polska

go poprzez swe ziemie. 34 miliony ludzi i wojsko, liczące w stanie pokojowym 226.000 ludzi, przystąpiły armii interwencyjnej do pomocy straty w ludziskich i czasie, aby się ewentualnie można było liczyć w rachubę.

Druga masywna dla wojsk sowieckich, podlegających na pomoc wierzonym sojusznikom (kominternowianom stanowi droga przez państwa bałtyckie. Nie biorąc pod uwagę tendencji politycznych, która by ta droga miała nastąpić, trzeba powiedzieć o tym, że stałyby na niej wojska niemieckie. Nie trzeba też zapominać o trudnościach terenowych jezior pnieblich, które były widownią lękiego pod Tamboerem. I to obawy stan wojska sowieckiego musiały p. Nauclaux stanowić refleksi. Bo przecież — mówi p. Nauclaux — Sarsonow i Beneszkowicz byli bądź no bądź łobuzi mi wojny i mieli dobre doświadczenia.

„Możnaby postawić pytanie — powiada zatroskany autor — czy Rosja, wzbudzając nie międzywojny agrytacja moskiewskich, rozprzestrzeniała dżelazie dowiedziama i leżących kwalifikacji.

aniżeli te, którzy odznaczali się słynną daj wodociwice, zwyciężeni w roku 1914. To mości — powiada pan Nauclaux — ale my o tym nie nie wiemy!”

Co jednak przedstawia jeszcze gorzej incoventumia tej masywności? Oto po ewentualnym przetrzedzeniu Prus, wojsko sowieckie „mojeda” w kierunku (jednak) polskim wprostwie isły polskie, które jej „mający chęć”. Wskaz

przez resztę pracowników.

We wszystkich tych przedsiębiorstwach, których nie autorowały się do ustawy, rząd może przeprowadzić zmiany na koszt przedsiębiorstw, może również przesądzić przebieg urzędów.

Rządowy projekt zapowiada także przewidzenie obywatelstwa nadanych osobom pochodzenia żydowskiego powstający od lipca 1914 r. Dla przeprowadzenia tych wszystkich urządzeń, rząd domagać się będzie od parlamentu specjalnych pełnomocnictw.

Projekt ustawy, która nie byłaby uszczelnieniem naborem emigracji w Gyrze i granicy w najbliższym czasie przeprowadzić także kwestię żydowską w obszarze do właściwości niemieckich.

Na konferencji premier Daranyi zakończono, że rząd przystąpił do realizacji programu powołującego w Gyrze i granicy w najbliższym czasie przeprowadzić także kwestię żydowską w obszarze do właściwości niemieckich.

Zobowiązani są go powiada premier Daranyi garząc uwagę.

Wielki wybór wód kolońskich i perfum
o najwytworniejszych smakach
1516 POLECA
Z. JACKOWSKI
SKŁAD APTECZNY
Dąbrowa Górnicza
ul. 3-go Maja 6. Tel. 68-262
CENY KONKURENCYJNE

Z DNIA

ECHO AUDIENCJI SOCJALISTÓW NA ZAMKU

Przywódcy PPS, h. poseł Niechajewski w wywiadzie z przewodniczącym „Kurakowskiemu Karłemu Wiczmorskiemu” mówiąc o sytuacji politycznej, nawijał do stabilizacji delegacji: PPS-u i P. Prezydenta w listopadzie r. t. s.

Nasza rozmowa z p. Prezydentem Rzeczypospolitej miała jeden wybitny pozytywny biesporcie; następnie król Głowy Państwa (roznowy z energiami różnych grup) powiadałaby może wrzenie: P. Prezydent uznał, że szanse ugrupowań, odpowiedzialnych za Państwo we własnym swoim zdaniu, nie ogranicza się do obywateli „zastępczo” i do tych ostatnich wiodłemu ONR, które p. plk. Adam Koc „zakończono” z Obowiazaniem Narodowym. Mam na myśli grupę „Falangi”. Uszanujmy sobie nie ten fakt, że wybitnie istotnie pozytywny dla Rzeczypospolitej.”

Wreszcie trzecia kombinacja: poprzez Rumunów i emigrację oczwiedziła Polski. No, ale tu — tylko jedna droga (naciąg, wtyczki) czy Rumunów się zgodzi (uczucia Niemców i 241.000 wojska), trudności roznoszone Rusi. Przy takich warunkach, wyjdzie się wiedome, jak zachęcają się Węgry.

Poszczególne interwencje lotnicze. Nie bez trudności: znovu stanowiono Rumunów, brak lotniczy na Rusi, trudności zapoznajowania, wreszcie

o nie lewicie Hiszpanii nie wiadomo, aby lotniskom komunistom udało się całonh Barceleon przed szturmem bombardowania przedmiata.”

Trzeba jednak w końcu powiedzieć coś pozytywnego. Zatem wiele kompromisów pod szturmem Czechosłowacji, że przetrzymać, że to nie przetrzymać, wtedy, uprzy, że excellence armie idł.

Taki: Z tym wszystkim trzeba paru Nauclaux stwierdzić, że podczas suchawitwa Rosja posiadała „umieszka, dżelazie i jęzki objełna” i to uprzy, może daj się Sowieckim sformułował swe stanowisko w sposób następujący:

„Jeżeli Czechosłowacja zostanie w jodnoby sposobu napadnięta, Rosja będzie interweniowała, w granicach, że Francja pierwszą pofięszy na pomoc.”

Znamienny jest ten „korytaryzacja” w warunkach francuskiego dismierzera (P. P. Red.)

